

מתניהו אנגלמן

מבקר המדינה ונציב תלונות הציבור

כ"ג בניסן התשפ"ד

1 במאי 2024

לכבוד

מר בנימין נתניהו

ראש הממשלה

ירושלים

מכובדי,

הנדון: יישום הביקורת במשרד ראש הממשלה בנושאים הנוגעים למלחמת "חרבות ברזל"

1. במכתבי אליך מיום 2 בינואר 2024 הודעתי על פתיחת ביקורת מקיפה שתעסוק בשורה של נושאים הנוגעים לטבח ביום 7.10 ולמלחמת "חרבות ברזל", ועל כך שהנחיתי את צוותי העבודה במשרדי להתחיל ביישום הביקורת (רשימת נושאי הביקורת מצורפת כנספח למכתבי זה). במכתבי ציינתי כי קיימת חובה ציבורית וערכית לקיים ביקורת אשר תבדוק את התנהלות כלל הדרגים ביום זה, בתקופה שלפניו ובתקופה העוקבת.
2. בהמשך להודעתי הנ"ל, נשלח למשרדך ביום 7.1.24 מכתב המודיע לגורמים הבכירים במשרדך על פתיחת הביקורת, בהם - מנכ"ל משרד ראש הממשלה, ראש המטה לביטחון לאומי, מזכיר הממשלה והמזכיר הצבאי לראש הממשלה. בהודעה זו התבקשה הנחייתם, לכלל הגורמים המקצועיים הכפופים להם, לשתף פעולה באופן מלא עם צוותי הביקורת בהתאם לצורכי הביקורת.
3. אבהיר כי עבודת הביקורת אינה מוגבלת לשנים מסוימות, ובכוונתי לבחון גם פעולות של הגופים המבוקרים במהלך תקופה ארוכה שקדמה לטבח ביום 7.10 (מספר שנים ללא הגבלה), לרבות בנוגע לתפקוד הקבינט המדיני-ביטחוני, ובנושאים מסוימים בכוונתי לבחון גם פעולות שנעשו לאחר מועד זה, ככל שיידרש, על מנת לבצע ביקורת מעמיקה ויסודית.
4. אדגיש כי פעולתי, באמצעות עובדי משרדי, בכל הנוגע לביקורת בנושאים הנוגעים למלחמת "חרבות ברזל", נעשית בהתאם לתפקידה של ביקורת המדינה ולסמכויות שהוקנו לי בחוק יסוד: מבקר המדינה ובחוק מבקר המדינה, תשי"ח-1958 [נוסח משולב].

מתניהו אנגלמן

מבקר המדינה ונציב תלונות הציבור

בנוסף, אני מבקש להפנות את תשומת ליבך לנוהל עבודה מיום 19.11.2019 שנחתם על ידי מבקר המדינה והיועץ המשפטי לממשלה דאז בעניין "איתור של מידע ומסמכים המצויים במערכות המידע של גופים מבוקרים ברשות המבצעת ואיסופם בידי מבקר המדינה ועובדיו בעת מילוי תפקידם על פי דין", אשר קובע הן לצוותי הביקורת והן למשרדי הממשלה כללים מעשיים ליישום סעיף 3 לחוק יסוד: מבקר המדינה, בכל הנוגע להליך העיון במסמכים והמצאתם.

5. לצורך התחלת הביקורת קיימנו פגישות פתיחת ביקורת עם ראשי יחידות במשרד ראש הממשלה. בהמשך לכך שלחנו בחודש ינואר (לפני כארבעה חודשים) דרישות פרטניות להמצאת מסמכים ממזכיר הממשלה, מהמזכיר הצבאי, מהמטה לביטחון לאומי ומראש הסגל בלשכת ראש הממשלה. במסגרת זו נדרשו בשלב ראשון עשרות רבות של מסמכים הנחוצים לצורך התנעת עבודת הביקורת בנושאים שונים, ובהם מסמכים הנוגעים לתפקוד הקבינט המדיני-ביטחוני; סיכומי דיונים שהתקיימו במטה לביטחון לאומי; יומני פגישות של ראשי ממשלה שביהנו בשנים האחרונות; ומסמכים שהתקבלו מגופי הביטחון.

6. במהלך התקופה שמאז מסירת הדרישות האמורות נתקבלו במשרדנו יומני הפגישות של ראשי הממשלה - של מר נפתלי בנט ושלך - וכן נתקבלו חלק מהמסמכים שנדרשו מלשכת מנכ"ל משרד ראש הממשלה, ממזכירות הממשלה ומהמטה לביטחון לאומי. עם זאת, מזכירות הממשלה והמטה לביטחון לאומי הטילו סייגים על העברת מסמכים, באופן המגביל את המסמכים המועברים אלינו רק לשנתיים שקדמו לפרוץ המלחמה; לשכת המנכ"ל העבירה חלק מהמסמכים המבוקשים; המטה לביטחון לאומי מעביר מסמכים אך קצב העברתם איטי.

7. העובדה שלמעלה מחצי שנה לאחר הטבח ביום 7.10 וקרוב לארבעה חודשים לאחר שהודעתי על התחלת הביקורת, צוותי העבודה במשרדי אינם זוכים למלוא שיתוף הפעולה הנדרש בקשר לעבודת משרד ראש הממשלה והקבינט המדיני-ביטחוני בכל הנוגע לאירועים ולהליכים שקדמו להם - משקפת מצב לא ראוי מבחינה ציבורית.

8. ההתנהלות האמורה, המעכבת את עבודה הביקורת, אינה מתיישבת עם הוראות הדין, ועלולה לפגוע בעבודת ביקורת המדינה בבואה לבחון את התנהלות כלל הדרגים, ובהם הדרג המדיני, לפני יום 7.10, במהלכו ובתקופה שלאחריו.

מתניהו אנגלמן

מבקר המדינה ונציב תלונות הציבור

אבקש אפוא את פעולתך להסרת כלל החסמים לעבודת ביקורת המדינה המפורטים לעיל, ובפרט אבקשך להנחות את כלל גורמי משרדך להמציא מסמכים לצורך הביקורת ללא כל הגבלה - לרבות מסמכים רלוונטיים מהשנים שקדמו לפרוץ המלחמה, ובחלק מנושאי הביקורת - גם מסמכים מתקופת המלחמה, בהתאם לנושא הנבדק, באופן שיבטיח את ביצועה כמתחייב על פי הדין וכפי שמתבקש מהבחינה הציבורית.

בכבוד רב,

מתניהו אנגלמן

מבקר המדינה ונציב תלונות הציבור

מתניהו אנגלמן

מבקר המדינה ונציב תלונות הציבור

נספח

1. תפקוד הקבינט המדיני-ביטחוני לפני פרוץ מלחמת "חרבות ברזל".
2. תפקוד הקבינט החברתי-כלכלי לפני פרוץ מלחמת "חרבות ברזל" ובמהלכה.
3. ניהול מטות החירום האזרחיים ע"י הממשלה עם פרוץ מלחמת "חרבות ברזל".
4. עבודת הממשלה בתקופה שלפני פרוץ מלחמת "חרבות ברזל".
5. פעולות המשרד לביטחון לאומי ומשטרת ישראל לשמירה על ביטחון יישובים בשגרה ובחירום.
6. התיאום בין גורמים תורמים (או התנדבותיים) לבין רשויות המדינה במלחמת "חרבות ברזל".
7. פעולות הממשלה לשיקום התיירותי והכלכלי של העיר אילת.
8. מערכות תקשוב לתכלול לאומי של מידע וטיפול במפונים לפני פרוץ מלחמת "חרבות ברזל" ובמהלכה.
9. ההסברה הבין-לאומית והלאומית במהלך מלחמת "חרבות ברזל".
10. ענף החקלאות במלחמת "חרבות ברזל".
11. היערכות המדינה לאירוע סייבר ותפקודה במהלך מלחמת "חרבות ברזל".
12. תפיסת הביטחון הלאומי והשפעתה על תהליכים מרכזיים בדרג המדיני ובצה"ל.
13. הגנת הגבול ברצועת עזה לפני פרוץ מלחמת "חרבות ברזל" - שחיקת הפרימטר.
14. היערכות צה"ל לאיום התת-קרקעי והטיפול בו.
15. הלוחמה הכלכלית בחמאס.
16. מהלך האירועים ב-7.10.23 - פעילות הדרג המדיני, צה"ל ושב"כ.
17. תהליכי עבודה בקהילת המודיעין ובדרג המדיני בעקבות המידע על התכניות ההתקפיות של חמאס.
18. מצב מרכיבי הביטחון וכיתות הכוננות ביישובי עוטף עזה במהלך ובעקבות מלחמת "חרבות ברזל".
19. אפקטיביות מכשול קו התפר והמעברים בעוטף ירושלים.
20. עמידה ביעדי אורך נשימה לחלפים ולתחמושת לפני מלחמת "חרבות ברזל" ובמהלכה.
21. שימור יכולות ייצור אמל"ח בישראל (כחול-לבן) וההשפעה במלחמה.
22. הבקרה המודיעינית במל"ל, בצה"ל, בשב"כ לפני פרוץ מלחמת "חרבות ברזל".

מתניהו אנגלמן

מבקר המדינה ונציב תלונות הציבור

23. פעילות משרדי הכלכלה והאוצר לשינויים במכסת עובדים זרים במשק לפני מלחמת "חרבות ברזל" ובמהלכה.
24. הכנת תקציב המלחמה לשנת 2023 במשרד האוצר.
25. היערכות משרד האוצר לתקצוב ורכש בשעת חירום לפני מלחמת "חרבות ברזל".
26. ביצוע תקציב המדינה ב-90 יום הראשונים מפרוץ מלחמת "חרבות ברזל".
27. פינוי וקליטה של האוכלוסייה בעקבות מלחמת "חרבות ברזל" באוקטובר 2023.
28. שיקום פיסה וקהילתי ביישובי העוטף והדרום.
29. פינוי אוכלוסייה מערי הדרום ומרשויות מקומיות בצפון וקליטתה ברשויות מקומיות.
30. ההיערכות הלאומית לטיפול בנפגעי טראומה, חרדה ופוסט-טראומה בעיתות חירום.
31. איסוף, פינוי וזיהוי חללים בטבח השבעה באוקטובר.